

hold, naar man gif ind paa et saadant Krav. Da vi nemlig første Gang behandlede Lovforslaget her i 1871—72, var hele Udvalget — tænk Dem, hvor langt vi i Betragtning af disse Forhold ere naaede tilbage eller, om de vil, fremad, mig er det ligegyldigt, hvad De kalder det — enigt om følgende Opfattelse: Stat paa Forbrug er ikke retfærdig, den rammer i en for væsentlig Grad Smaafolk, og kan væsentlig kun forsvares, fordi det er en bestaaende Stat. En Revision af en saadan Lov bør ikke blot gaa ud paa at omfordele Satterne efter billige og fornuftige Krav, men ogsaa paa en Lettelse, en Nedsættelse. Endelig skal denne Nedsættelse ikke kunne erstattes ved Forøgelse af Indtægterne paa Grund af Velstandens og Befolkningens Førgelse og paa Grund af den sparjommelige Husboldning, men den bør søges dækket ved en Formue- og Indkomststat — Indkomststat kaldtes den vist den Gang — ved en fast Stat paa Skatteevnen, der ikke behøvede at optræves hvert Aar, men optrævedes efter en Lov, som indeholdt de almindelige Regler for en saadan Stat, og som man efter hvert Aars Balance kunde lade træde i Kraft for visse Procentdele eller Procenter efter Statens Fornødenhed for at bøde paa den foretagne Revision af de indirekte Skatter. Uagtet Statskassens Indtægter, som af mig nævnt, kun udgjorde 18 Millioner, foreslog man dog en Nedsættelse paa c. 3 Millioner eller en Sjettedel af dette Beløb, og et Mindretal endnu noget Mere. Man var ikke fjern fra den Tanke den Gang, at man vilde infamere en bairisk Ølstat og desuden en fast Formue- og Indtægtsstat. Senere, efterhaanden som Toldindtægterne steg, gif man naturligvis videre i sine Krav paa Nedsættelse ved Revisionen af de indirekte Skatter. Alt det har frugtet saa meget som at drage Linier i Båndet; men til den anden Side, som om der aldrig havde været Tale om det i 20 Aar i Nigspagen, møder man op med Krav paa en saa enorm Forhøielse netop af Forbrugsstatter. Saaledes stemmer det med Folkethingets traditionelle Stilling til denne Sag. Jeg kan derfor ikke stjerne rettere, end at dette, set fra et rent finantsielt Standpunkt, tænkende sig staaende paa ordinære konstitutionelle Forhold, vilde være aldeles umuligt at antage for Folkethinget, med-

mindre der var stet den absolute Forandring ved et Valg, at Alle, der stode i Forbindelse med Traditionen i Folkethinget med Hensyn til Behandlingen af saadanne Spørgsmaal, vare kastede for nye Agenter for den Grossererforretning, der sætter mere Pris paa Etiketten end paa Indholdet, saa var Stillingen en anden, saa havde de ingen Forpligtelser tilbage. Men det er jo ikke Tilfældet; og naar man har villet fremhæve Bevægelser i Lag eller Kredse af Befolkningen og sin Kjærlighed og Tilslutning til disse Bevægelser som Noget, der kommer i Betragtning lige overfor de her omtalte Bestatnings, Folke- og Statsspørgsmaal, forekommer det mig rigtignok, at man egentlig for meget glemmer, hvor vi ere. Vi sidde her hverken i et Driftelag eller i et Totalafholdsselskab, men i Folkerepræsentationens Hus, og der mener jeg, at vi have kun de almindelige Stats- og Folkehensyn at tage. I disse Spørgsmaal kan der som i andre religiøse Spørgsmaal, havde jeg nær sagt, være fri Religionsøvelse; men det forhindrer os ikke i at se det under samme Opfattelse som almindelige Statsfager. Men endnu værre stiller det sig for mig, naar vi se, hvordan Regjeringen har levet og lever og den Stilling, hvortil den har bragt vore Finantser til Dato. Jeg vil fremsætte et Par Tal derom, jeg vil saa kort som muligt drage en Sammenligning mellem de 5 Finantsaar fra 1880—81 og til Udgangen af 1884—85 og de 5 følgende Finantsaar fra 1885—86 til Udgangen af 1890. Jeg vil strax bemærke, at det sidste Aar er kalkuleret efter Regjeringens Forslag og Tillægsbevillingsforslaget, saa der kan være Noget at rette derpaa. Meget vil det vel faktisk ikke blive, og det har ingen Betydning for det Bevismiddel, jeg gjenem denne Sammenligning søger. Disse 5 sidste lovlige Finantsaar havde en samlet lovlig Indtægt i 1880—81—1884—85 ifølge Statsregnskaberne af 271,922,494 Kr. 98 Ø. og en samlet Udgift af 246,176,545 Kr. 59 Ø. Det er samtlige Indtægtsparagrafer og samtlige Udgiftsparagrafer, der frembringe dette Resultat. Men nu vide de Herrer, at § 10 i Finantsloven i Reglen betegner Forbrug af Formue og altsaa ikke maa henregnes til den ordinære aarlige Indtægt. Denne Indtægt udgjør for de 5 Aar 10,464,672 Kr. 27 Ø.,